

ІСТОРИЯ ДІЯЛЬНОСТІ відділу педагогічної психології і психології праці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України

Відділу педагогічної психології і психології праці був створений в Інституті педагогіки і психології професійної освіти АПН України (з 2011 року – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України) у листопаді 1993р. на базі лабораторії психології праці і трудового виховання Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Остання була заснована в цьому інституті у 1956 році.

У зв'язку зі змінами у структурі Інституту підрозділ функціонував під назвами: лабораторія (відділ) психології трудової і професійної підготовки (1993-2006 рр.); відділ педагогічної психології і психології праці (2007-2015); відділ професіології та психолого-педагогічної діагностики (2015 р.).

Завідуючими відділу за весь період його існування були:

доктор психологічних наук, професор
Є. О. Мілерян
(1956-1975),

доктор психологічних наук, професор,
дійсний член АПН України **В. О. Моляко**
(1975-1987),

кандидат психологічних наук,
старший науковий
співробітник **П. С. Перепелиця**
(1987-1998)

доктор психологічних наук,
професор **В. В. Рибалка**
(1998-2008)

доктор психологічних наук,
професор **Е. О. Поміткін** (з
2008 року по теперішній
час).

Протягом свого існування у відділі працювали такі видатні діячі психології як:

доктор психологічних наук,
професор доктор
психологічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН
України Балл Г. О.

доктор психологічних наук,
професор Панок В. Г.

кандидат психологічних
наук, професор
Моргун В. Ф.

Дослідження науковців зосереджувалися на проблемах допрофесійної особистісно орієнтованої професійної підготовки учнівської молоді; розвитку психологічної культури учнівської молоді та педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів; психологічної готовності педагогів до творчої професійної діяльності; розвитку духовної культури педагогічного персоналу та духовного потенціалу учнівської молоді.

Упродовж останніх років за результатами виконання фундаментальних тем НДР «Психологічні умови розвитку духовної культури педагогічного персоналу» (2011-2013 рр.), «Психологічні особливості підготовки педагогічних працівників до розвитку духовного потенціалу учнівської молоді» (2014-2016 рр.) підготовлено більш ніж 200 одиниць наукової та науково-виробничої продукції, зокрема: монографії «Психологічні засади розвитку духовної культури педагогічного персоналу», «Психологія і педагогіка праці особистості: від обдарованості дитини до майстерності дорослого», «Психологія гармонізації характеру в юнацькому віці» та ін., словник психологічних термінів, науково-методичні посібники, методичні рекомендації, статті, психологічні тренінги, освітні програми тощо які впроваджено в практику роботи загальноосвітніх, вищих педагогічних навчальних закладів, інститутів післядипломної педагогічної освіти.

Основні результати НДР впроваджено в практику роботи загальноосвітніх і вищих навчальних закладів, інститутів післядипломної педагогічної освіти.

ІСТОРИЯ ДІЯЛЬНОСТІ

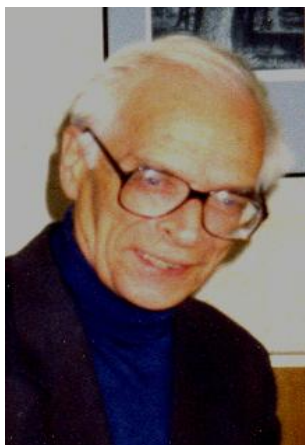
**відділу профорієнтації і психології професійного розвитку
Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України**

Відділ профорієнтації і психології професійного розвитку було створено в Інституті педагогіки і психології професійної освіти АПН України (з 2011 року – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України) у листопаді 1993р. на базі лабораторії психології профорієнтації та профтехосвіти Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН.

У зв'язку зі змінами у структурі Інституту підрозділ функціонував під назвами: лабораторія (відділ) психології профорієнтації (1993-1999 рр.); відділ психології професійної орієнтації (2000-2006 рр.); відділ профорієнтації і психології професійного

розвитку (2007-2014 рр.); відділ професіології та психолого-педагогічної діагностики (2015 р.).

Незмінним керівником відділу впродовж багатьох років був фундатор української наукової школи з професійної орієнтації, доктор педагогічних наук, професор **Борис Олексійович Федоришин**.

За його керівництва співробітниками відділу було створено концептуальну модель професійної консультації як структурного компонента системи професійної орієнтації, експериментально перевірено надійність методів проведення ступеневого тренінгу з професійної орієнтації для старшокласників, створено та адаптовано діагностичний інструментарій, зокрема, методика ОДАНІ – II, КОС – II.

У травні кожного року у рамках Всеукраїнського фестивалю науки відділ організує і проводить Міжнародні психолого-педагогічні читання «Профорієнтація: стан і перспективи розвитку», присвячені пам'яті Б.О. Федоришина.

У 2000 році відділ очолила доктор психологічних наук, професор Неоніла Антонівна Побірченко.

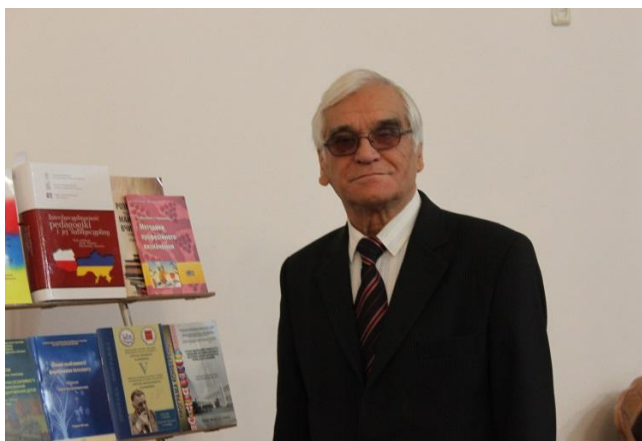

Побірченко Неоніла Антонівна

Співробітниками відділу було розроблено і апробовано систему профорієнтаційної роботи з учнями старших класів, розкрито зміст, форми та методи проведення профорієнтаційних занять з учнівською молоддю.

Особливим внеском в розвиток системи шкільної професійної орієнтації стало створення Всеукраїнського наукового психолого-педагогічного проекту «Вибір успішної професії», який охоплював загальноосвітні навчальні заклади майже зі всіх регіонів України. Неонілі Антонівні належить авторство та керівництво цим проектом. За її підтримки проект збагатився науково-методичним забезпеченням, що дозволяє проводити неперервну профорієнтаційну роботу в загальноосвітніх навчальних закладах з усіма віковими категоріями учнів, від початкової до старшої школи.

З 2009 року відділ профорієнтації і психології професійного розвитку продовжив свою роботу під керівництвом кандидата психологічних наук, старшого наукового співробітника Віталія Васильовича Синявського.

Синявський Віталій Васильович

За його діяльності було внесено пропозиції щодо удосконалення Концепції системи професійної орієнтації в Україні, заплановано створення підручника з професійної орієнтації тощо.

З 2013 року відділ працював під керівництвом кандидата психологічних наук, старшого наукового співробітника **Олени Михайлівни Ігнатович**.

Узгоджуючи роботу відділу з новими вимогами часу, співробітники відділу орієнтовані на тематику проблем психології професійної орієнтації в системі педагогічної освіти, а також професійного відбору майбутніх педагогів до вищих навчальних закладів. До кола наукових інтересів співробітників відділу входять дослідження психологічних засад відбору та професійного становлення педагогічних працівників.

Науково-дослідні роботи відділу:

1999-2001 рр. - «Теоретичні та методичні основи профконсультаційної роботи з учнівською молоддю»;

2002-2004 рр.- «Психологія професійної орієнтації в неперервній освіті»;

2005-2007 рр. – «Психологічні закономірності професійної орієнтації учнів ПТНЗ на трудову та професійну діяльність»;

2008–2010 рр. – «Технології професійної орієнтації населення в умовах ринку праці»;

2011–2013 рр. – «Психологія професійної орієнтації в системі педагогічної освіти»;

2014–2016 рр. – «Психолого-педагогічні технології відбору учнівської молоді до вищих навчальних закладів педагогічного профілю».

Останніми роками за результатами виконання фундаментальних тем НДР за 2011-2013 рр. та 2014-2016 рр. підготовлено більш ніж 200 одиниць наукової та науково-виробничої продукції, зокрема: монографії «Технології професійної орієнтації населення в умовах ринку праці», «Психолого-педагогічні технології відбору учнівської молоді до вищих навчальних закладів педагогічного профілю», «Психологія професійної орієнтації в системі педагогічної освіти» та ін., словник, науково-методичні посібники, методичні рекомендації, статті, психологічні тренінги, освітні програми тощо які впроваджено в практику роботи загальноосвітніх, вищих педагогічних навчальних закладів, інститутів післядипломної педагогічної освіти.